

Sygn. akt II CSK 49/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J.S.O.
przeciwko Ł.
Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 sierpnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza
od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące
siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Ł. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 sierpnia 2016 r., w części, w której jego apelacja od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 marca 2015 r. została oddalona w stosunku do powoda J.S.O., a apelacja tego powoda - uwzględniona. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz tego powoda kwotę 67 127,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 maja 2015 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za obniżenie się wartości nieruchomości w P., której powód jest współwłaścicielem w 9/10 części. W pozostałym zakresie

powództwo J.S.O. z tego tytułu zostało oddalone. Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu pierwszej instancji z tą różnicą, że wymagalność roszczenia łączył z bezskutecznym upływem terminu zapłaty dochodzonego roszczenia, wynikającego z wezwania do zapłaty. W konsekwencji zmienił orzeczenie o tyle, że zasądził na rzecz powoda odsetki dodatkowo za okres od dnia 31 marca 2014 r. do 11 maja 2015 r. Apelację pozwanego zaś oddalił. Metodologię ustalania stopnia obniżenia wartości nieruchomości, przyjętą przez biegłego R.D. uznał za prawidłową i odpowiednią. Sąd Apelacyjny nie zgodził się ze stanowiskiem skarżącego, że zachodziły podstawy do zastosowania art. 157 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), ponieważ uznał, że ocena opinii biegłego przysługuje wyłącznie sądowi. Wskazał też, że odpowiedzialność odszkodowawcza przewidziana w art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w zw. z art. 361 § 1 k.c. obejmuje spadek wartości nieruchomości spowodowany wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, stanowiącego o konieczności trwałego znoszenia podwyższonego poziomu hałasu i ograniczającego prawo własności.

Skargę kasacyjną pozwany oparł na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. Zarzucił błędną wykładnię art. 157 ust. 1 w zw. z art. 157 ust. 3 w zw. z art. 156 ust. 1 u.g.n. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., a także błędną wykładnię art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 361 § 1 k.p.c. We wnioskach skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu

prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie stwierdzenia, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarżący wniosek o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy uzasadnił go wystąpieniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Pierwsze z nich polega, zdaniem skarżącego, na potrzebie wyjaśnienia „charakteru prawnego opinii biegłego sądowego - rzeczoznawcy majątkowego o spadku wartości nieruchomości wydawanej w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, sporządzonej na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.)”, drugie wiąże się z oceną istnienia związku przyczynowego pomiędzy wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania a spadkiem wartości nieruchomości w sytuacji, w której przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania immisje (hałas) były większe niż po jego ustanowieniu.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.).

Pytania przedstawione w skardze kasacyjnej nie stanowią zagadnień nowych, dotychczas nierozpatrywanych w judykaturze. Obydwa problemy zostały

już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. m. in. w wyrokach z dnia 24 listopada 2016 r., II CSK 100/16, II CSK 113/16, nie publ., w postanowieniach z dnia 17 maja 2017 r., nie publ.; z dnia 11 stycznia II CSK 450/16, nie publ. i w wyroku z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 26.). Charakter prawny opinii biegłego sądowego - rzeczoznawcy majątkowego nie wywołuje wskazywanych wątpliwości. Opinia sporządzona przez biegłego w postępowaniu sądowym, dotycząca wartości nieruchomości przed i po uwzględnieniu ograniczeń wynikających z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania jest operatem szacunkowym w rozumieniu art. 156 i 157 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.) i co do zasady może podlegać sprawdzeniu przez organizację zawodową rzeczoznawców. W pierwszej jednak kolejności opinia ta stanowi dowód w sprawie, a więc podlega ocenie sądu, do którego należy decyzja, czy zachodzą przesłanki do złożenia wniosku o ocenę jej prawidłowości. W zakresie pytania dotyczącego związku przyczynowego Sąd Najwyższy przyjął, że z samej treści art. 129 ust. 2 ustawy - Prawo Ochrony Środowiska wynika, iż odszkodowanie łączy się z ograniczeniem korzystania z nieruchomości, a nie z utratą możliwości dochodzenia roszczenia o zaprzestanie negatywnego oddziaływania na nieruchomość. Ograniczeniem tym jest już samo ustanowienie obszaru organicznego użytkowania. Na skutek jego ustanowienia dochodzi bowiem do zawężenia granic prawa własności.

Wbrew stanowisku autora skargi nie można więc uznać, iż w sprawie występują wskazane przez niego zagadnienia prawne, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), skoro okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z 10 ust. 4 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).

jw